

Løvsethhaugen AS

Biologisk mangfold

2015-11-12 Oppdragsnr.: 5156415

	03.12.2015	Biologisk mangfold Løvsethhaugen	Eirik Bjerke Thorsen
Rev.	Dato:	Beskrivelse	Utarbeidet

Innhold

1	Sammendrag	4
2	Innledning	5
3	Metode og datagrunnlag	6
3.1	Konsekvensutredning	6
3.2	Plan og influensområde	9
3.2.1	0-alternativ	9
3.2.2	Datagrunnlag og datakvalitet	9
4	Statusbeskrivelse og verdivurdering	11
4.1	Generell områdebeskrivelse	11
4.2	Naturtyper og vegetasjon	12
4.3	Befaring av området 16. oktober 2015	13
4.4	Verdivurdering	15
4.5	Omfangsvurdering	16
5	Referanser	17

1 Sammendrag

Løvsethhaugen AS ønsker å fremme reguleringsplan for boligområde på Gnr/Bnr 99/30 og deler av Gnr/Bnr 100/3 i Melhus kommune. Planområdet ligger ca. 3,2 km fra Melhus sentrum, langs fylkesvei 742, Løvsetvegen. Foreløpig planområde er 37 daa og det tenkes utbygd med 50 – 70 boenheter.

Det er ikke registrert rødlistede naturtyper eller truede arter med direkte tilknytning til planområdet. Med unntak av noen større ospetrær vurderes planområdet å inneha liten verdi for vegetasjon og naturtyper.

Det er registrert tre rødlistede fuglearter i omkringliggende områder, henholdsvis fiskemåke, vaktel og gulspurv. Alle har status nær truet (NT). Planområdet utgjør et gunstig funksjonsområde for gulspurv, men det vil småhusbebyggelse med hageflekker også gjøre.

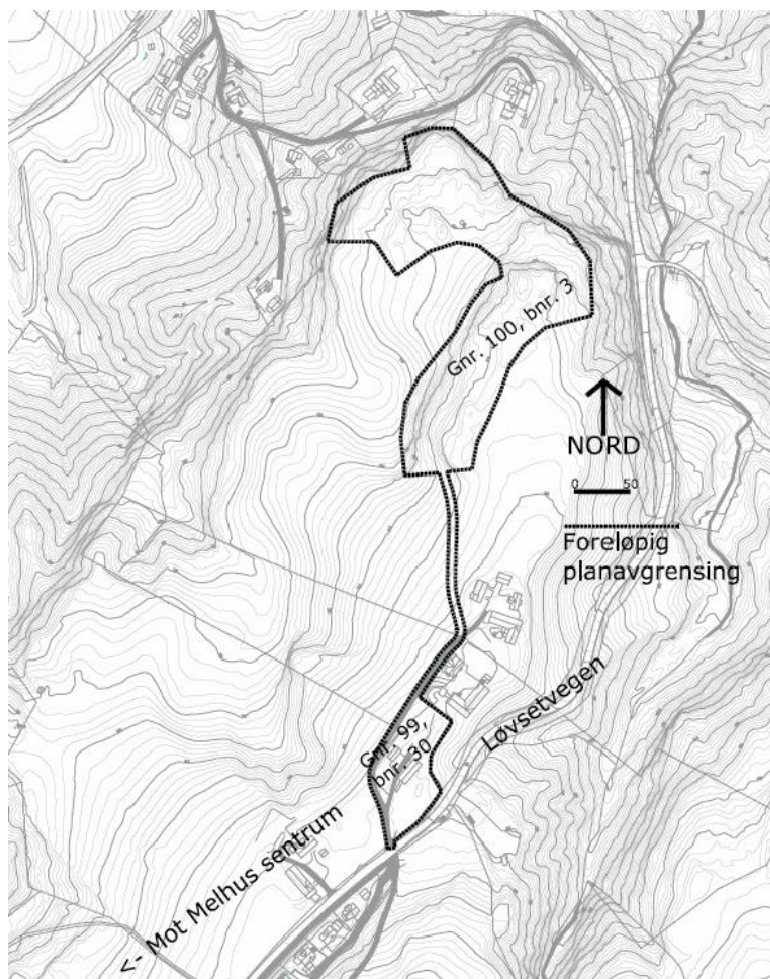
Tiltaksområdet vurderes å inneha liten verdi for tema naturmiljø.

Ved gjennomføring av planene vil all eksisterende vegetasjon bli fjernet og erstattet med småhusbebyggelse. Dette vurderes å utgjøre stort negativt omfang for eksisterende naturmangfold i området, noe som gir liten negativ konsekvens for naturmiljø, jamfør konsekvensvifta på figur 2.

2 Innledning

Løvsethaugen AS ønsker å fremme reguleringsplan for boligområde på Gnr/Bnr 99/30 og deler av Gnr/Bnr 100/3 i Melhus kommune. Planområdet ligger ca. 6 km fra Melhus sentrum, langs fylkesvei 742, Løvsetvegen. Foreløpig planområde er 37 daa og det tenkes utbygd med 50 – 70 boenheter. Området er avsatt til LNF-område i kommuneplanens arealdel (KPA 2013-2025).

I og med at planområdet omfatter et areal over 25 daa og omfatter nye områder til utbyggingsformål gjelder krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningslovens kapittel 14, jfr. §2 d i Forskrift om konsekvensutredninger.

Figur 1: Foreløpig planområde.

3 Metode og datagrunnlag

3.1 KONSEKVENsutREDNING

Formålet med en konsekvensutredning er at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn skal tas i betraktning under forberedelse av planen og når det tas stilling til om planen eller tiltaket kan gjennomføres.

Denne konsekvensutredningen for biologisk mangfold er basert på metodikken beskrevet i Håndbok V712 (Statens vegvesen 2014) om utredning av temaet naturmiljø. Naturmiljø defineres der som følger: "Tema naturmiljø omhandler naturtyper og artsforekomster som har betydning for dyr og planters levestruktur, samt geologiske elementer. Begrepet naturmiljø omfatter alle terrestriske (landjorda), limnologiske (ferskvann) og marine forekomster (brakkvann og saltvann), og biologisk mangfold knyttet til disse. I denne rapporten omhandles også forskjellige typer vern. Rapporten avgrenses likevel til de deltemaene som skal utredes iht. foreslått planprogram for Laksfors massetak.

Metoden har følgende hovedelementer:

- Beskrivelse av karakteristiske trekk i området.
- Verdsetting av områder.
- Vurdering av effekt/omfang på verdsatte områder.
- Vurdering av konsekvens av tiltaket.

Verdsetting gjøres i forhold til kriteriene satt opp i Tabell 3-1. Vurdering av effekt/omfang gjøres etter kriteriene satt opp i Tabell 3-2, mens vurdering av konsekvens gjøres med utgangspunkt i "konsekvensvifta" vist i figur 1.

Når det gjelder identifisering og verdsetting av naturtypelokaliteter benyttes håndboka for kartlegging av biologisk mangfold som metode (Direktoratet for naturforvaltning, 2006). Det er i denne utredningen ikke gjort endringer i de naturtypebetegnelse som er benyttet i kildematerialet. Ny metode for inndeling og klassifisering av naturtyper i Norge (NiN) er ennå ikke kommet i praktisk bruk og er derfor ikke benyttet i denne utredningen. Naturtyper som forekommer i Norsk rødliste for naturtyper 2011 (Lindegaard & Henriksen, 2011) er imidlertid kommentert. Koblingen mellom rødlistede NiN naturtyper og naturtyper etter DN-håndbok 13 er gjort basert på Miljøfaglig Utrednings rapport om dette (Gaarder, Erikstad, Larsen, & Mjelde, 2012).

Norsk rødliste 2010 (Kålås, Viken, Henriksen, & Skjelseth, 2010) er benyttet for kategorisering av truede og sårbare arter. Rødlisterkategoriernes rangering og forkortelser er:

- RE – Regionalt utryddet (Regionally Extinct)
- CR – Kritisk truet (Critically Endangered)
- EN – Sterkt truet (Endangered)
- VU – Sårbare (Vulnerable)
- NT – Nær truet (Near Threatened)
- DD – Datamangel (Data Deficient)

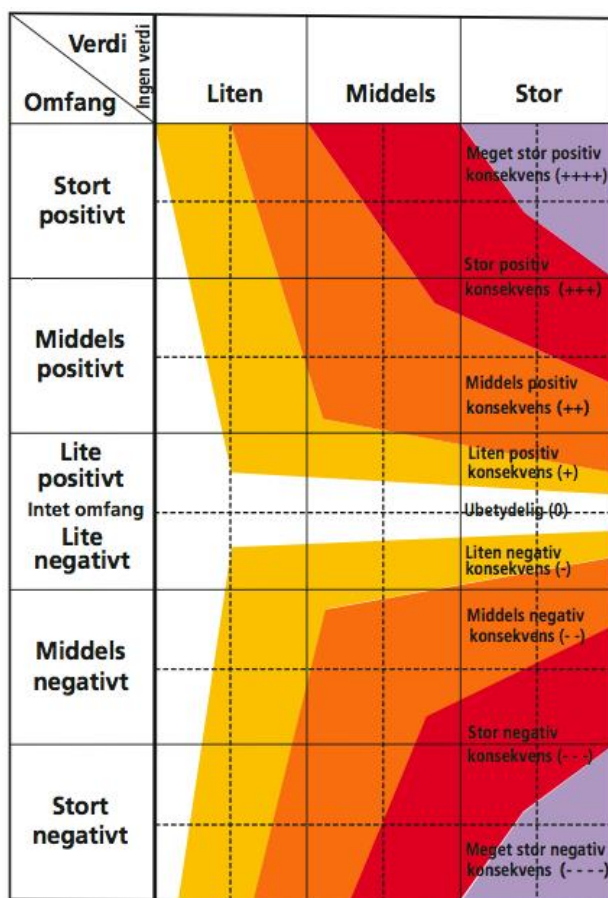
Det vises for øvrig til Håndbok V712 (Statens vegvesen 2014) for nærmere detaljer om metodikken.

Tabell 3-1. Kriterier for vurdering av naturmiljøets verdi.

	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Prioriterte naturtyper	<ul style="list-style-type: none"> – Områder med biologisk mangfold som er representativt for distriktet – Områder med stort artsmangfold i lokal målestokk 	<ul style="list-style-type: none"> – Naturtyper i verdikategori B eller C for biologisk mangfold – Områder med stort artsmangfold i regional målestokk 	<ul style="list-style-type: none"> – Naturtyper i verdikategori A for biologisk mangfold – Områder med stort artsmangfold i nasjonal målestokk
Viktige viltområder	<ul style="list-style-type: none"> – Viltområder og vilttrekk med viltvekt 1 	<ul style="list-style-type: none"> – Viltområder og vilttrekk med viltvekt 2-3 	<ul style="list-style-type: none"> – Viltområder og vilttrekk med viltvekt 4-5
Rødlistearter		<ul style="list-style-type: none"> – Leveområder for arter i trusselkategori DD og NT på nasjonal rødliste 	<ul style="list-style-type: none"> – Leveområder for arter i trusselkategori VU, EN, CR og RE på nasjonal rødliste – Områder med forekomst av flere rødlistearter i lavere kategorier på nasjonal rødliste

Tabell 3-2. Kriterier for et tiltaks potensielle virkning på naturmiljøet.

	Stort positivt omfang	Middels positivt omfang	Lite/intet omfang	Middels negativt omfang	Stort negativt omfang
Viktige sammenhenger mellom naturområder	Tiltaket vil i stor grad styrke viktige biologiske/ landskaps-økologiske sammenhenger	Tiltaket vil styrke viktige biologiske/ landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil stort sett ikke endre viktige biologiske/ landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil svekke viktige biologiske/ landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil bryte viktige biologiske/ landskaps-økologiske sammenhenger
Naturtyper	Tiltaket vil i stor grad virke positivt for forekomsten og utbredelsen av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil virke positivt for forekomsten og utbredelsen av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil stort sett ikke endre forekomsten av eller kvaliteten på naturtyper	Tiltaket vil i noen grad forringe kvaliteten på eller redusere mangfoldet av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil i stor grad forringe kvaliteten på eller redusere mangfoldet av prioriterte naturtyper
Artsmangfold	Tiltaket vil i stor grad øke artsmangfoldet eller forekomst av arter eller bedre deres levevilkår	Tiltaket vil øke artsmangfoldet eller forekomst av arter eller bedre deres levevilkår	Tiltaket vil stort sett ikke endre artsmangfoldet eller forekomst av arter eller deres levevilkår	Tiltaket vil i noen grad redusere artsmangfoldet eller forekomst av arter eller forringe deres levevilkår	Tiltaket vil i stor grad redusere artsmangfoldet eller fjerne forekomst av arter eller ødelegge deres levevilkår

Figur 2: Konsekvensvifta. Kilde: Statens vegvesen (2014) Håndbok V712 - Konsekvensanalyser

3.2 PLAN OG INFLUENSOMRÅDE

Planområdet ansees i naturmiljøutredningen å utgjøre alle arealer som blir berørt av tiltak i terrenget eller endringer i vannføring eller vannstand.

Influensområdet er varierende avhengig av hvilke naturkvaliteter som vurderes, men generelt settes dette til 100 meter utenfor planområdet for naturtyper og vegetasjon og inntil 2,5 km for sensitive arter av fugl.

3.2.1 0-alternativ

Vurderingen av konsekvenser gjøres opp mot 0-alternativet som er dagens situasjon i planområdet.

3.2.2 Datagrunnlag og datakvalitet

Naturtyper og ferskvannslokaliteter

I nordlige del av Melhus kommune er naturverdiene særlig knyttet til selve Gaula og dens bredder samt viktige sidevassdrag. I tilknytning til vassdragene står også en del verdifull grårheggeskog i ravinedaler. Mer spredte forekomster av rik edelløvsskog, dammer og sørvendte berg og rasmarker forekommer også. Sør i kommunen kommer rikmyrer og gammel barskog også inn som viktige

elementer. Nedenfor er det listet opp et utvalg av undersøkelser av naturmiljø som er foretatt i kommunen:

- Myrundersøkelser i Trondheimsregionen i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. Norske Videnskaps. Selsk. Rapp. Bot. Ser. 1974-1:1-30.
- Verneverdige edellauvskoger i Trøndelag. –K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1978-4:1-199.
- Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark (Sæther, B. et al 1980), Trua arter i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelingen (Myklebust, M., 1980),
- Verdier i Gaulavassdraget, Melhus kommune i Sør-Trøndelag. Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat. VVV-rapport 2001-21, Trondheim.
- Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag (Angell-Petersen, I. 1988), Barskog i Midt-Norge – Utkast til verneplan (Haugen, I., 1991)
- Viktige naturområder i Melhus kommune. Rapport. Miljøvernavdelingen. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1999.
- Økologiske studier av innmarks- og utmarksbeiter i Trondheimsfjordens jordbruksbygder, Sør-Trøndelag (2001)
- Økologiske studier av innmarks- og utmarksbeiter i Trondheimsfjordens jordbruksbygder, Sør-Trøndelag. Hovedoppgave i botanikk. NTNU Botanisk institutt. (Hugdahl, M., 2001).
- Biologisk mangfold i dammer i Sør-Trøndelag 2003 og 2004. NTNU Vitenskapsmuseet Zoologisk Notat 2006, 4: 1-32.
- Naturtyper i forbindelse med utredning av areal for deponi av løsmasser – Trondheimsregionen. BioFokus-rapport 2013-30.

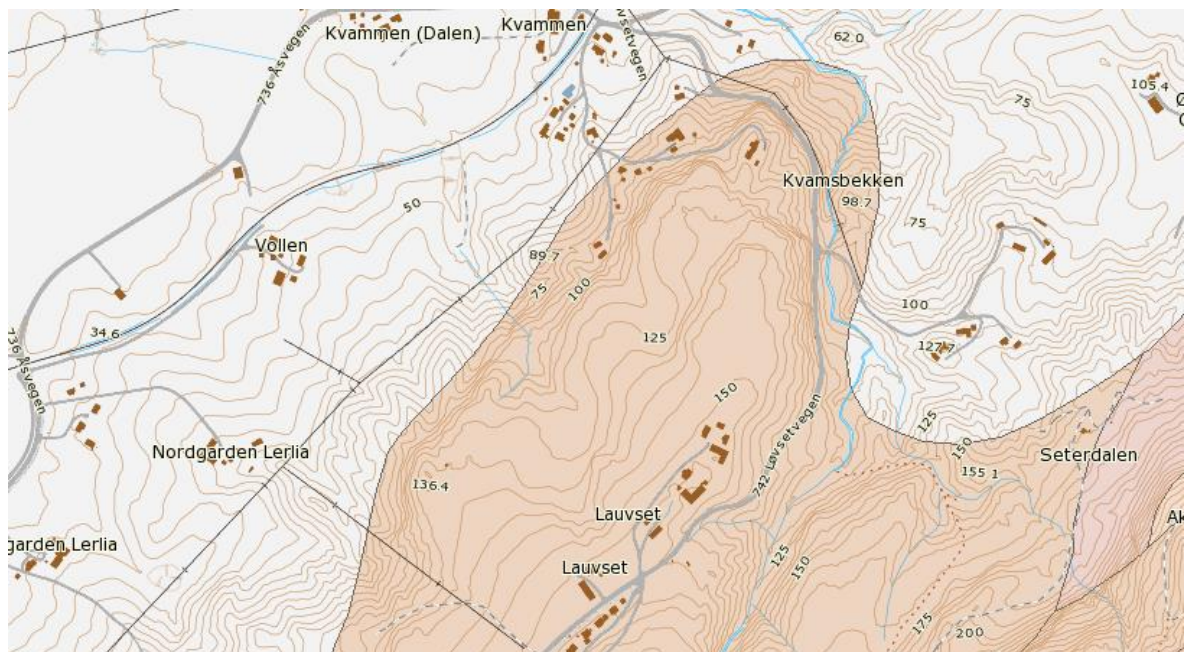
Samlet sett vurderes kommunens naturkvaliteter og variasjonsbredde nå som grovt sett kjent.

Denne rapporten baserer seg på eksisterende informasjon og befarings av området. Informasjonen er i hovedsak hentet fra Naturbase (Miljødirektoratet 2015) og Artskart (Artsdatabanken 2015), samt karttjenesten til Skog og Landskap.

4 Statusbeskrivelse og verdivurdering

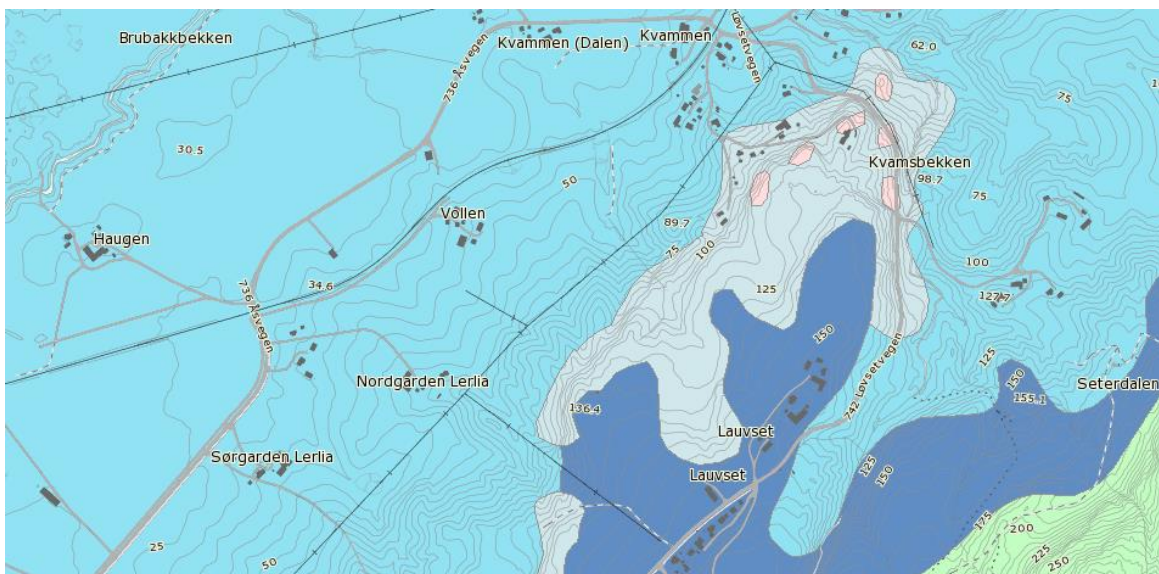
4.1 GENERELL OMRÅDEBESKRIVELSE

Berggrunnen i området består av grønnstein (metabasalt) og grønnskifer. Dette er i hovedsak deformert putelava med enkelte lag av sur lava, kiselstein og tuffitt gjennomsett av diabasganger, merket med lys brun farge på figur 3 nedenfor. Dette er relativt lett forvitrende bergarter som kan gi opphav til noe krevende vegetasjon.

Figur 3: I NGUs berggrunnskart er området avtegnet med grønnstein og grønnskifer. Lyse områder i vest nord utgjøres av morenemasser, berggrunnen er ikke kartlagt under. Kilde: www.ngu.no

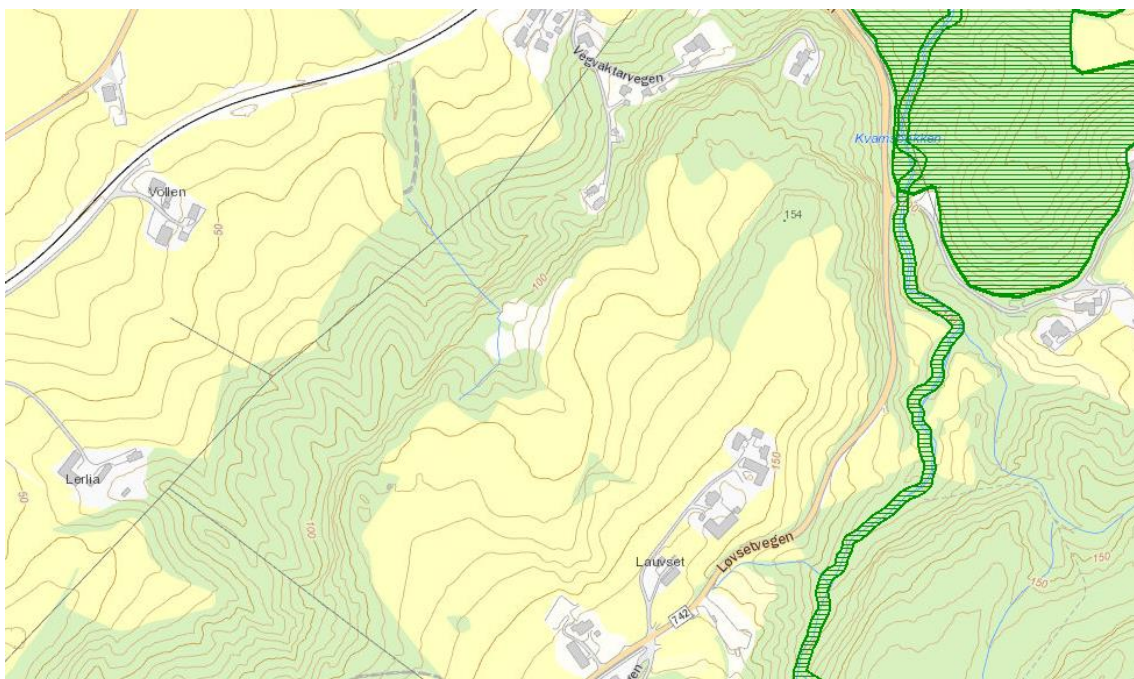
Tiltaksområdet ligger under marin grense og tiltaksområdet er registrert med overdekning av tynne marine avsetninger med hyppige fjellblotninger. Tykkelsen på avsetningene er normalt mindre enn 0,5 m, men kan helt lokalt være noe større, se figur 4 nedenfor.

Figur 4: I NGUs løsmassekart er området registrert med tynne marine avsetninger (lys blå) med hyppige fjellblotninger og områder med bart fjell (rosa farge). Kilde: www.ngu.no

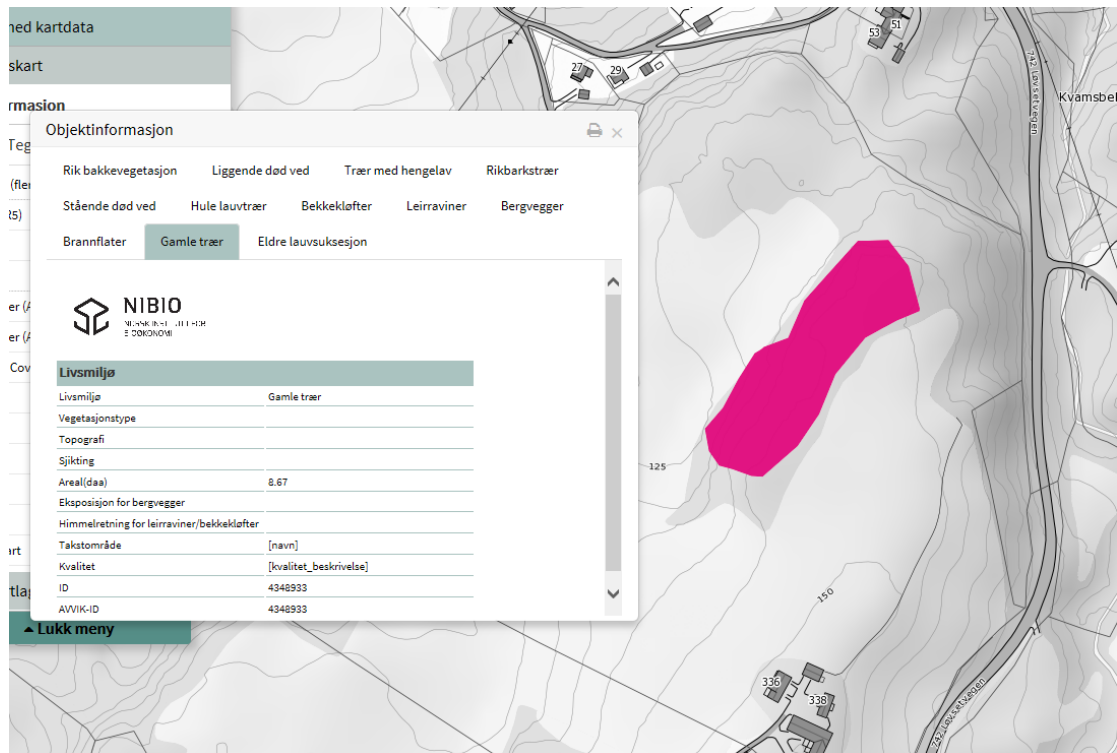
4.2 NATURTYPER OG VEGETASJON

Det foreligger ikke registrerte, viktige lokaliteter i tiltaksområdet i Miljødirektoratets Naturbase. Tilgrensende i øst, på andre siden av fylkesvei 742, er det registrert et område med gråorheggeskog med områdenavn Havdal 1. Lokaliteten har blitt verdivurdert som viktig (B). Gjennom området renner også Langbekken, registrert som viktig bekkedrag.

Figur 5: Øst for tiltaksområdet er det registrert en ravinedal med gråorheggeskog og et viktig bekkedrag. Kilde: www.naturbase.no

I NIBIOs karttjeneste Kilden, ligger det imidlertid inne en MIS (miljøregistrering i skog) – registrering i planområdet. Lokaliteten har en størrelse på 8,67 daa og er beskrevet som en eldre lauvsuksesjon med gamle trær.

Figur 6: MIS-registreringen innehar ikke mere informasjon enn at det er en eldre lauvtresuksesjon med høy bonitet i markert område. Kilde: www.kilden.skogoglandskap.no

I Artsdatabankens artskart foreligger det ikke registrerte truede arter i planområdet. Det gjør det heller ikke omkringliggende områder, med unntak av registreringer av vaktel, gulspurv og fiskemåke (alle nær truet, NT). Fiskemåke er knyttet til sjø eller ferskvann, og arten har ikke viktige funksjonsområder i tilknytning til planområdet. Vaktel er en sporadisk invasjonfugl i Norge, og forekomstene hos oss bestemmes ut i fra næringsforholdene i Sør-Europa og Nord-Afrika. Når den kommer foretrekker den særlig større jordbruksområder med ulike grasavlinger. Den unngår våtmark og områder med kratt og skog.

4.3 BEFARING AV OMRÅDET 16. OKTOBER 2015

Planområdet ble befart 16. oktober 2015 av naturforvalter Eirik Bjerke Thorsen. Tidspunktet er sent for identifisering av en del karplanter og sopp, men naturtyper, moser og lav lar seg fortsatt identifisere.

Området som er registrert som MIS-område bærer tydelig preg av tidligere beitebruk. Dette fremgår både av artsmangfold i feltsjiktet og av relativt ensaldret, usjiktet tresjikt. I områder med lite løsmasser dominerer blåbær, mens sølvbunke, hvitmaure, skogstorkenebb, hvitbladtistel, hengeving og bringebær dominerer der løsmasselaget er litt mektigere.

Tresjiktet er dominert av bjørk, med enkelte spredte trær av rogn, selje, osp og rogn.

Figur 7: Viser området med eldre lauvtresuksesjon fra sørøst.

Figur 8: Bjørkeskogen bærer preg av tidligere beite og plukkhogst. Skogen er relativt ensaldret og uten sjikting, selv om unge løvtrær begynner å komme opp noen steder.

Ved MIS-figures nordvestre del er det mye bart fjell i dagen. Gran dominerer tresjiktet i større grad og enkelte litt større osper kommer også inn. I skråningen ned mot fulldyrket mark går blåbærgranskogen gradvis over i en ung gråorheggeskog med innslag av ormetelg, bringebær, stornesle, krustistel, rødhyll og platanlønn. Rødhyll og platanlønn er begge oppført på liste over fremmede arter i Norge med status henholdsvis høy risiko (HI) og svært høy risiko (SE). Et mindre eksemplar av blankmispel ble også observert nære åkerkanten, den har også status SE i Artsdatabankens liste over fremmede arter i Norge.

Både lav – og mosefloraen preges av svært vanlige og vidt utbredte arter. På en eldre selje med god dimensjon ble det kun registrert barkrugg, bristlav, papirlav og strylav (*Usnea sp.*). På et par av de grovere ospene ble det registrert ospeildkjuke (*Phellinus tremulae*).

Skogteigen i den nordlige delen av tiltaksområdet utgjøres av en ung barblandingsskog, preget av plukkhogst og bledningshogster gjennom lengere tid. Ortofoto over området viser at en stor del av området var åpen mark i 1947.

4.4 VERDIVURDERING

Med unntak av noen større ospetrær vurderes planområdet å inneha liten verdi for vegetasjon og naturtyper. Mindre skogteiger i kulturlandskapet utgjør ofte tilholdssted for en rekke arter av både pattedyr og fugl og er sånn sett likevel viktige områder i et landskapsøkologisk perspektiv.

Figur 9: Ortofoto over planområdet, angitt med rød sirkel, og omgivelsene viser at omkringliggende områder innehar relativt god grøntstruktur.

På figur 9 ovenfor fremgår det at tiltaksområdet utgjør en del av en grøntstruktur som strekker seg nordøst-sørvest, rett vest for det større skogsområdet Vassfjellet. Skogen har fått stå i området fordi det er for stor helningsgrad for oppdyrking. Grøntstrukturen vil være sammenhengende også ved eventuell gjennomføring av tiltaket.

Tiltaksområdet vurderes å inneha liten verdi for naturmangfold.

4.5 OMFANGSVURDERING

Anleggsfase og driftsfase

For mange tiltak er det naturlig å skille tiltakets påvirkning på naturmiljø i forhold til anleggsfase og driftsfase. I dette tilfellet vil det imidlertid være små forskjeller på anleggsfasen og driftsfasen, med unntak av støypåvirkning, som vil være større i anleggsfasen.

Vegetasjon

Ved gjennomføring av planene vil all eksisterende vegetasjon bli fjernet og erstattet med småhusbebyggelse. Dette vurderes å utgjøre stort negativt omfang for eksisterende naturmangfold i området. Dette vurderes å medføre liten negativ konsekvens for naturmiljø, jamfør konsekvensvifta på figur 2.

Fugl og pattedyr

Mange fuglearter hekker i skogteiger i kulturlandskapet og slike områder blir også flittig brukt av vanlig forekommende arter pattedyr som elg, rådyr, grevling og rev. I og med at grøntstrukturen opprettholdes med uavbrutt vegetasjonsbelte vurderes tiltaket å påvirke fugl og pattedyr i liten grad.

Fiskemåke er knyttet til sjø eller ferskvann, og arten har ikke viktige funksjonsområder i tilknytning til planområdet. Vaktel er en sporadisk invasjonfugl i Norge, og forekomstene hos oss bestemmes ut i fra næringsforholdene i Sør-Europa og Nord-Afrika. Når den kommer foretrekker den særlig større jordbruksområder med ulike grasavlinger. Den unngår våtmark og områder med kratt og skog. Tiltaksområdet vurderes derfor ikke å utgjøre noe viktig funksjonsområde for arten. Gulspurv foretrekker varierte kulturlandskap med god tilgang på kantsoner, beitemarker, områder med spredt tresetting og annet åpent lende. Planområdet vurderes å utgjøre et godt funksjonsområde for arten, men det vil det også gjøre med småhusbebyggelse og hageflekker.

Tiltaket vurderes å medføre liten konsekvens for naturmangfold.

5 Referanser

Artsdatabanken. (2015). Artskart. Hentet november 2015 fra www.artsdatabanken.no

Direktoratet for naturforvaltning. (2000). DN-håndbok 11. Viltkartlegging. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning. (2001). DN-håndbok 15 - Kartlegging av ferskvannslokaliteter. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning. (2006). Kartlegging av naturtyper - Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Direktoratet for naturforvaltning. (2015). Naturbase. Hentet fra www.naturbase.no

Fremstad, E., & Moen, A. (2001). Truete vegetasjonstyper i Norge. Rapport botanisk serie 2001-4.

Gaarder, G., Erikstad, L., Larsen, B., & Mjelde, M. (2012). Sammenhengen mellom rødliste for naturtyper og DN-håndbok 13. Inkludert midlertidige faktaark for nye verdifulle naturtyper. Miljøfaglig Utredning Rapport 2012:26.

Kålås, J., Viken, Å., Henriksen, S., & Skjelseth, S. (2010). (red). Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.

Lindegaard, A., & Henriksen, S. (2011). Norsk rødliste for naturtyper 2011. Trondheim: Artsdatabanken.

Miljøverndepartementet (2012). Veileder. Naturmangfoldloven kapittel II. Almennelige bestemmelser om bærekraftig bruk - en praktisk innføring. Miljøverndepartementet.

Statens vegvesen (2014). Håndbok V712 - Konsekvensanalyser. Statens vegvesen.